

Γυναικοκτονία

Ως γυναικοκτονία μπορεί να νοηθεί το απώτατο άκρο ενός φάσματος βίας κατά των γυναικών που λαμβάνει χώρα σε όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης⁽¹⁾. Δεν υπάρχει τυποποιημένος κοινός ορισμός της στα κράτη μέλη της ΕΕ ή παγκοσμίως. Η απουσία ενός ενιαίου ορισμού εμποδίζει τη μέτρηση των γυναικοκτονιών, οι οποίες καθίστανται αόρατες ανάμεσα στα γενικά στοιχεία για τις ανθρωποκτονίες⁽²⁾. Η γενική έννοια της γυναικοκτονίας παραπέμπει στη δολοφονία μιας γυναίκας ή ενός κοριτσιού εξαιτίας του φύλου τους. Με τη Διακήρυξη της Βιέννης για τις Γυναικοκτονίες⁽³⁾ ο ΟΗΕ ήταν ο πρώτος που αναγνώρισε διαφορετικά είδη γυναικοκτονίας, στα οποία περιλαμβάνονται:

- η δολοφονία γυναίκας ως αποτέλεσμα συντροφικής βίας,
- ο βασανισμός και η δολοφονία γυναίκας ως αποτέλεσμα μισογυνισμού,
- η δολοφονία γυναικών και κοριτσιών για λόγους τιμής,
- η στοχευμένη δολοφονία γυναικών και κοριτσιών στο πλαίσιο ένοπλων συγκρούσεων,
- η δολοφονία γυναικών για λόγους που συνδέονται με την προίκα,
- η δολοφονία γυναικών και κοριτσιών εξαιτίας του σεξουαλικού προσανατολισμού τους και της ταυτότητας φύλου,
- η δολοφονία αυτόχθονων γυναικών και κοριτσιών εξαιτίας του φύλου τους,
- η βρεφοκτονία και η εμβρυοκτονία που βασίζονται στην επιλογή φύλου,
- οι περιπτώσεις γυναικοκτονίας οι οποίες συνδέονται με τον ακρωτηριασμό των γυναικείων γεννητικών οργάνων,
- η δολοφονία γυναικών κατηγορούμενων για μαγεία,
- άλλες περιπτώσεις γυναικοκτονίας οι οποίες συνδέονται με συμμορίες, το οργανωμένο έγκλημα, εμπόρους ναρκωτικών, την εμπορία γυναικών και κοριτσιών και τη διάδοση των φορητών όπλων.

Η γυναικοκτονία στην Κύπρο

Ο κυπριακός Ποινικός Κώδικας δεν περιλαμβάνει ορισμό της γυναικοκτονίας. Ωστόσο, ο εν λόγω τύπος αξιόποινης πράξης ενδέχεται να εμπίπτει σε άλλες διατάξεις του κυπριακού ποινικού δικαίου. Τα σχετικά άρθρα για την ταυτοποίηση περιπτώσεων γυναικοκτονίας περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τα άρθρα 203, 205 και 208⁽⁴⁾.

Άρθρο 203 – Φόνος εκ προμελέτης

1) Κάθε πρόσωπο το οποίο εκ προμελέτης επιφέρει τον θάνατο άλλου προσώπου με παράνομη πράξη ή παράλειψη είναι ένοχο του κακούργηματος του φόνου εκ προμελέτης.

Άρθρο 205 – Ανθρωποκτονία

1) Κάθε πρόσωπο το οποίο επιφέρει τον θάνατο άλλου προσώπου με παράνομη πράξη ή παράλειψη είναι ένοχο για ανθρωποκτονία.

Άρθρο 208 – Να φονεύει εξαιτίας πρόκλησης

Όταν πρόσωπο το οποίο φονεύει παράνομα άλλο κάτω από περιστάσεις οι οποίες με την έλλειψη των διατάξεων του άρθρου αυτού θα συνιστούσαν φόνο εκ προμελέτης διενεργεί την πράξη η οποία επιφέρει τον θάνατο σε βρασμό ψυχικής ορμής που οφείλεται σε ξαφνική πρόκληση, δηλαδή σε άδικη πράξη, ύβρη ή εκνευρισμό τέτοιας φύσης ώστε να αποστειρεί τον συνετό άνθρωπο της ικανότητας για αυτοέλεγχο και πριν παρασχεθεί ο χρόνος για κατευνασμό της ψυχικής ορμής τέτοιου ανθρώπου, είναι ένοχος μόνο ανθρωποκτονίας.

(1) Το παρόν ενημερωτικό δελτίο περιλαμβάνει στοιχεία που συλλέχθηκαν πριν από την έξοδο του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ. Συνεπώς, η αναφορά στα κράτη μέλη της ΕΕ συμπεριλαμβάνει και το Ηνωμένο Βασίλειο.

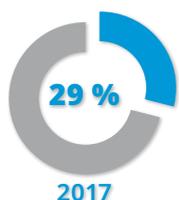
(2) Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων (EIGE) (2017), *Glossary of definitions of rape, femicide and intimate partner violence* (Γλωσσάρι ορισμών του βιασμού, της γυναικοκτονίας και της συντροφικής βίας), EIGE, Βίλνιους.

(3) Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο των ΗΕ (2012), Διακήρυξη της Βιέννης για τις Γυναικοκτονίες, ΟΗΕ, Νέα Υόρκη (https://www.unodc.org/documents/commissions/CCPCJ/CCPCJ_Sessions/CCPCJ_22/E-CN15-2013-NGO1/E-CN15-2013-NGO1_E.pdf).

(4) Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. δείκτη 9 της βάσης στατιστικών δεδομένων για τα φύλα (https://eige.europa.eu/gender-statistics/dgs/indicator/genvio_int_adm_ipv_indic_9/metadata) και τον κυπριακό Ποινικό Κώδικα (http://www.cylaw.org/nomoi/enop/non-ind/0_154/index.html).

Η γυναικοκτονία από ερωτικό σύντροφο στην Ευρώπη

Από στατιστική άποψη, και βάσει της Διεθνούς ταξινόμησης εγκληματικών πράξεων για στατιστικούς σκοπούς (International Classification of Crime for Statistical Purposes – ICCS), το Γραφείο των Ηνωμένων Εθνών για τα Ναρκωτικά και το Έγκλημα (UN Office on Drugs and Crime – UNODC) επισημαίνει ότι η ανθρωποκτονία από πρόθεση που διαπράττεται από ερωτικό σύντροφο ή μέλη της οικογένειας με θύματα γυναίκες ή/και κορίτσια είναι η πιο διαδεδομένη μορφή γυναικοκτονίας⁽⁵⁾. Το UNODC υπολογίζει ότι στην Ευρώπη⁽⁶⁾ περίπου 29 % των γυναικών που πέφτουν θύματα ανθρωποκτονίας⁽⁷⁾ δολοφονούνται εκ προθέσεως από ερωτικό σύντροφο.

- Γυναίκες ή/και κορίτσια θύματα ανθρωποκτονίας από πρόθεση στην Ευρώπη
- Γυναίκες ή/και κορίτσια θύματα ανθρωποκτονίας από ερωτικό σύντροφο στην Ευρώπη

Η γυναικοκτονία από ερωτικό σύντροφο στην Κύπρο

Από στατιστική άποψη, το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων (EIGE) εκλαμβάνει τη γυναικοκτονία ως «τη δολοφονία μιας γυναίκας από ερωτικό σύντροφο και τον θάνατο μιας γυναίκας ως συνέπεια μιας πρακτικής που είναι επιβλαβής για τις γυναίκες. Ως ερωτικός σύντροφος νοείται πρώην ή νυν σύζυγος ή σύντροφος, ανεξάρτητα από το αν ο δράστης μοιράζεται ή μοιραζόταν κατά το παρελθόν την ίδια στέγη με το θύμα». Στην Κύπρο, η πλειονότητα των γυναικοκτονιών θα καλυπτόταν από τα άρθρα του Ποινικού Κώδικα που αναφέρθηκαν ανωτέρω. Μια πρόσφατη μελέτη επισήμανε ότι το διάστημα 2010-2016 καταγράφηκαν 40 γυναικοκτονίες στην Κύπρο, εκ των οποίων το 70 % διαπράχθηκε από νυν ή πρώην συντρόφους (αριθ. = 28)⁽⁸⁾.

Θύματα γυναικοκτονίας που διαπράχθηκε από ερωτικό σύντροφο στην Κύπρο

Σχετικά με τη μελέτη

Τα συστήματα συλλογής δεδομένων ποικίλλουν σε μεγάλο βαθμό από το ένα κράτος μέλος της ΕΕ στο άλλο, καθώς βασίζονται σε διάφορες πηγές. Για τη βελτίωση της συλλογής διοικητικών δεδομένων για τις γυναικοκτονίες, το EIGE καταβάλλει προσπάθειες για την εδραίωση δεικτών που μπορούν να εναρμονίσουν τις διαδικασίες συλλογής δεδομένων μεταξύ των δικαιοδοσιών των κρατών μελών.

Το EIGE συνέλεξε πληροφορίες από ένα ευρύ φάσμα ενδιαφερόμενων φορέων μέσω ερωτηματολογίου που απεστάλη σε παρόχους επίσημων στοιχείων και μέσω διαδικτυακής έρευνας στην οποία απάντησαν εθνικοί εμπειρογνώμονες. Απώτερος στόχος είναι ο καθορισμός ενός συστήματος ταξινόμησης γυναικοκτονιών με αμοιβαία αποδεκτές μεταβλητές που να μπορούν να χρησιμοποιηθούν από όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ.

Μεθοδολογία συλλογής δεδομένων

Για την αντιμετώπιση της έλλειψης συγκρίσιμων δεδομένων σχετικά με τη βία κατά των γυναικών, το EIGE ανέπτυξε 13 δείκτες με ενιαίους ορισμούς για τις πολλαπλές μορφές συντροφικής βίας, τη γυναικοκτονία και τον βιασμό⁽⁹⁾. Έχει δημιουργηθεί λεπτομερής έκθεση σχετικά με τη μεθοδολογία για τη συλλογή, την αναφορά και την επικύρωση των δεδομένων, με λεπτομερή μεταδεδομένα ανά χώρα⁽¹⁰⁾.

Τα στοιχεία που παρουσιάζονται στο παρόν ενημερωτικό δελτίο αναφέρονται στον δείκτη 9 σχετικά με τη συντροφική βία: «Γυναίκες θύματα γυναικοκτονίας (ηλικίας 18 ετών και άνω) που διαπράττεται από άνδρα ερωτικό σύντροφο (ηλικίας 18 ετών και άνω), ως ποσοστό των γυναικών θυμάτων ανθρωποκτονίας ηλικίας 18 ετών και άνω». Ωστόσο, τα δεδομένα για την Κύπρο όσον αφορά τον δείκτη αυτόν δεν είναι ακόμα διαθέσιμα. Η πρόσβαση στα στοιχεία είναι δυνατή μέσω της βάσης στατιστικών δεδομένων του EIGE για τα φύλα (https://eige.europa.eu/gender-statistics/dgs/browse/genvio/genvio_int).

Συλλογή διοικητικών δεδομένων για τη γυναικοκτονία

Τι είναι τα **διοικητικά δεδομένα**; Τα διοικητικά δεδομένα συλλέγονται για σκοπούς καταγραφής, οργάνωσης και παρακολούθησης⁽¹¹⁾. Διοικητικά δεδομένα για τις γυναικοκτονίες μπορούν να ληφθούν από διάφορα θεσμικά όργανα, όπως θεσμικά όργανα που συμμετέχουν σε ποινικές έρευνες, διώξεις, τιμωρία των δραστών και υποστήριξη των θυμάτων — με άλλα λόγια, θεσμικά όργανα που ανήκουν στους **τομείς της αστυνομίας και της δικαιοσύνης**. Τα διοικητικά δεδομένα ενδέχεται να περιλαμβάνουν πληροφορίες για τη συχνότητα και τα είδη των γυναικοκτονιών, τα χαρακτηριστικά του θύματος, του δράστη και της μεταξύ τους σχέσης, τα χαρακτηριστικά και το κίνητρο του εγκλήματος, καθώς και δεδομένα για την ποινική διαδικασία.

(5) Γραφείο των Ηνωμένων Εθνών για τα Ναρκωτικά και το Έγκλημα (UN Office on Drugs and Crime – UNODC) (2019), *Global Study on Homicide – Gender-related killing of women and girls* (Παγκόσμια έρευνα για τις ανθρωποκτονίες – Δολοφονίες που σχετίζονται με το φύλο με θύματα γυναίκες και κορίτσια), UNODC, Βιέννη.

(6) Τα στοιχεία από το UNODC περιλαμβάνουν ευρωπαϊκές περιοχές δικαιοδοσίας πέραν των κρατών μελών της ΕΕ. Δεν υπάρχει εκτίμηση του ποσοστού των γυναικών ή/και κοριτσιών θυμάτων ανθρωποκτονίας που ήταν θύματα γυναικοκτονίας από ερωτικό σύντροφο η οποία να περιορίζεται στα κράτη μέλη της ΕΕ.

(7) Ο όρος «ανθρωποκτονία» χρησιμοποιείται κατά την αναφορά δεδομένων από το UNODC δεδομένου ότι πρόκειται για τον όρο που χρησιμοποιείται στο πρωτότυπο (σ. 17). Το κίνητρο που σχετίζεται με το φύλο δεν καταγράφεται, εξαιτίας της απουσίας τυποποιημένου ορισμού. Ωστόσο, καθίσταται σαφές από την αναφορά ότι τα εν λόγω δεδομένα ποσοτικοποιούν ένα σημαντικό μερίδιο όλων των σχετικών με το φύλο δολοφονιών γυναικών και κοριτσιών.

(8) Kouta, C., Κοφού, Ε. και Ζορβα, Α. (2019), «Femicide in Greek-Cypriot and Turkish-Cypriot communities in Cyprus: a pilot study», *Women's Studies International Forum*, τόμος 77, σ. 102-294, doi:10.1016/j.wsif.2019.102294.

(9) Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων (2017), *Terminology and Indicators for Data Collection: Rape, femicide and intimate partner violence* (Ορολογία και Δείκτες για τη Συλλογή Δεδομένων: Βιασμός, γυναικοκτονία και συντροφική βία), EIGE, Βιέννη.

(10) Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων (EIGE) (2020), *Intimate Partner Violence: Data collection methodology* (Συντροφική βία: Μεθοδολογία συλλογής δεδομένων), EIGE, Βιέννη.

(11) UN Women (2020), *A synthesis of evidence on the collection and use of administrative data on violence against women* (Σύνθεση στοιχείων σχετικά με τη συλλογή και τη χρήση διοικητικών δεδομένων για τη βία κατά των γυναικών), UN Women, Νέα Υόρκη.

Προκειμένου να βοηθήσουμε τους υπευθύνους χάραξης πολιτικής να σχεδιάσουν αποτελεσματικές πολιτικές καταπολέμησης της γυναικοκτονίας, είναι απαραίτητο να κατανοήσουμε τη φύση και τη συχνότητα του ζητήματος. Η συλλογή συγκρίσιμων διοικητικών δεδομένων σχετικά με τη γυναικοκτονία σε όλα τα κράτη μέλη είναι νευραλγικής σημασίας για την επίτευξη της εν λόγω κατανόησης⁽¹²⁾. Είναι ιδιαίτερως σημαντικό να προσδιορίζεται από την αστυνομία και τη δικαιοσύνη το κίνητρο της δολοφονίας και να μεταφράζεται στη συνέχεια σε τυποποιημένα στατιστικά δεδομένα. Η ICCS αποτελεί ένα τυποποιημένο εργαλείο για τη λήψη συγκρίσιμων διοικητικών

δεδομένων. Ωστόσο, δεν διαθέτει μεταβλητή για τα κίνητρα που σχετίζονται με το φύλο. Αυτό σημαίνει ότι η έννοια της γυναικοκτονίας δεν μπορεί να εφαρμοστεί ορθά, γεγονός το οποίο εμποδίζει τη συλλογή δεδομένων που αποτυπώνουν πλήρως το φαινόμενο. Η συλλογή δεδομένων σχετικά με τις γυναικοκτονίες θα καθιστούσε το ζήτημα περισσότερο ορατό, γεγονός το οποίο θα ενίσχυε την πολιτική βούληση για εξάλειψή του. Τα διοικητικά δεδομένα για τις γυναικοκτονίες δίνουν επίσης τη δυνατότητα στις χώρες να παρακολουθούν τις τάσεις με την πάροδο του χρόνου και να αξιολογούν την αποτελεσματικότητα των μέτρων.

Ποια διοικητικά δεδομένα για τις γυναικοκτονίες είναι διαθέσιμα στην Κύπρο;

Ορισμός της γυναικοκτονίας και διαθεσιμότητα δεδομένων

Ορισμός της γυναικοκτονίας που χρησιμοποιείται για στατιστικούς σκοπούς	Όχι
Συλλογή δεδομένων για τις γυναικοκτονίες	Ναι, επίσημα δεδομένα

Παρόλο που δεν υπάρχει ιδιαίτερη συλλογή δεδομένων για τις γυναικοκτονίες στην Κύπρο, η κυπριακή αστυνομία συλλέγει ή αναλύει ορισμένες μεταβλητές που σχετίζονται με την ταυτοποίηση της γυναικοκτονίας⁽¹³⁾. Όπου τα δεδομένα για τις γυναικοκτονίες στο παρόν ενημερωτικό δελτίο αντλούνται

από πληροφορίες που αφορούν τη συλλογή δεδομένων αυτού του θεσμικού οργάνου, αυτό σημειώνεται με την ένδειξη^(*). Ενδέχεται να υπάρχουν και άλλα θεσμικά όργανα ή ερευνητές που συλλέγουν και αναλύουν δεδομένα σχετικά με τις γυναικοκτονίες στην Κύπρο.

	Θεσμικό όργανο ^(*) Κυπριακή αστυνομία
Είδος συλλογής δεδομένων	Επίσημη
Πηγή δεδομένων	Αστυνομικά ποινικά μητρώα
Στάδιο κατά το οποίο η ανθρωποκτονία προσδιορίζεται ως γυναικοκτονία	Δεν προσδιορίζεται
Στάδιο κατά το οποίο η ανθρωποκτονία καταγράφεται ως γυναικοκτονία	Δεν καταγράφεται
Περιοδικότητα συλλογής δεδομένων	Συνεχής
Δίκτυο/-α με το/τα οποίο/-α γίνεται ανταλλαγή πληροφοριών	Στατιστική αρχή (Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου)
Διαθεσιμότητα στοιχείων για το κοινό	Μη διαθέσιμα στο ευρύ κοινό στοιχεία

Οι επίσημες πηγές ενημερώνουν τη συλλογή διοικητικών δεδομένων στην Κύπρο. Σε εναρμόνιση με τη συλλογή δεδομένων του EIGE, παρατίθενται επίσημα διοικητικά δεδομένα σχετικά με τον συνολικό αριθμό των γυναικών ή/και κοριτσιών θυμάτων ανθρωποκτονίας και γυναικοκτονίας από

ερωτικό σύντροφο για τα έτη 2014-2018. Ωστόσο, ενδέχεται να υπάρχουν διαθέσιμα δεδομένα για την Κύπρο και για άλλα έτη. Επίσημα στοιχεία της κυπριακής αστυνομίας^(*) δείχνουν ότι το 2018 δολοφονήθηκαν 5 γυναίκες⁽¹⁴⁾.

● Διαθέσιμα επίσημα στοιχεία ● Διαθέσιμα ανεπίσημα στοιχεία ○ Μη διαθέσιμα στοιχεία

Διαθεσιμότητα δεδομένων	2014 ^(*)	2015 ^(*)	2016 ^(*)	2017 ^(*)	2018 ^(*)	2019
Γυναίκες ή/και κορίτσια θύματα ανθρωποκτονίας	●	●	●	●	●	○
Θύματα γυναικοκτονίας που διαπράχθηκε από ερωτικό σύντροφο	○	○	○	○	○	○

⁽¹²⁾ Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι τα στοιχεία και τα στατιστικά δεδομένα θα πρέπει να εξαγονται, να αναπτύσσονται και να διαδίδονται σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται στον κώδικα ορθής πρακτικής για τις ευρωπαϊκές στατιστικές: Eurostat (2018), *Κώδικας Ορθής Πρακτικής για τις Ευρωπαϊκές Στατιστικές*, Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Λουξεμβούργο (<https://ec.europa.eu/eurostat/documents/4031688/9394025/KS-02-18-142-EL-N.pdf/01e644ac-3011-458f-859e-54986953b249?t=1542709877000>).

⁽¹³⁾ www.police.gov.cy

⁽¹⁴⁾ Οι αξιόποινες πράξεις που περιλαμβάνονται σε αυτή την κατηγορία είναι φόνος εκ προμελέτης, ανθρωποκτονία, φόνος εξαιτίας πρόκλησης και βρεφοκτονία. Βλ. τη βάση στατιστικών δεδομένων στον ιστότοπο της κυβέρνησης (https://www.mof.gov.cy/mof/cystat/statistics.nsf/populationcondition_27main_keyfarchive_en/?populationcondition_27main_keyfarchive_en?OpenForm&yr=2017253116E50D172111DF059D0C7AAAE3E2&n=2017).

Τύποι γυναικοκτονιών	
Γυναικοκτονία από ερωτικό σύντροφο	☐
Γυναικοκτονία που σχετίζεται με την οικογένεια	☐
Γυναικοκτονία παιδιού	☐
Γυναικοκτονία που σχετίζεται με πορνεία	☐
Γυναικοκτονία που σχετίζεται με ληστεία	☐
Άλλοι τύποι γυναικοκτονίας	☐

Χαρακτηριστικά του θύματος και του δράστη	Θύμα	Δράστης
Ηλικία (°)	☒	☒
Φύλο (°)	☒	☒
Έμφυλη ταυτότητα	☐	☐
Γενετήσιος προσανατολισμός	☐	☐
Ιθαγένεια (°)	☒	☒
Εκπαίδευση	☐	☐
Επάγγελμα	☐	☐
Υπέβαλε αίτημα για εντολή προστασίας (*)	☐	ά.α.
Ενεργή εντολή προστασίας (*)	ά.α.	☐
Κοινωνικοοικονομικό προφίλ	☐	☐
Καθεστώς υποτροπής	ά.α.	☐
Κατάχρηση οινοπνεύματος/ναρκωτικών	☐	☐
Σχέση θύματος-δράστη (°)	☒	☒

(*) Πληροφορίες σχετικά με εντολές προστασίας (εφαρμοσμένες και ενεργές) διατίθενται κατόπιν αιτήματος.
Σημείωση: ά.α., άνευ αντικειμένου.

Παρόλο που η σχέση μεταξύ θύματος και δράστη δεν καταγράφεται με συστηματικό τρόπο. Τα στοιχεία αυτά δεν δημοσιοποιούνται.

Συγκυριακές μεταβλητές (*)	Κίνητρο γυναικοκτονίας
Μέθοδος δολοφονίας (°)	☒ Μεταβλητές που υποδεικνύουν κίνητρο που σχετίζεται με το φύλο ☐
Τοποθεσία (°)	☒
Αυτοκτονία δράστη	☐ Διερεύνηση γυναικοκτονίας
Δολοφονία παιδιών	☐ Πρωτόκολλο διερεύνησης υποθέσεων γυναικοκτονίας ☐
Δολοφονία άλλων ατόμων εντός της οικογένειας	☐
Παρουσία παιδιών	☐ Ανάλυση γυναικοκτονίας
Άλλοι φόνοι που συνδέονται με τη γυναικοκτονία	☐ Στοιχεία σχετικά με τη γυναικοκτονία υπό ανάλυση ☐
Άλλο	☐

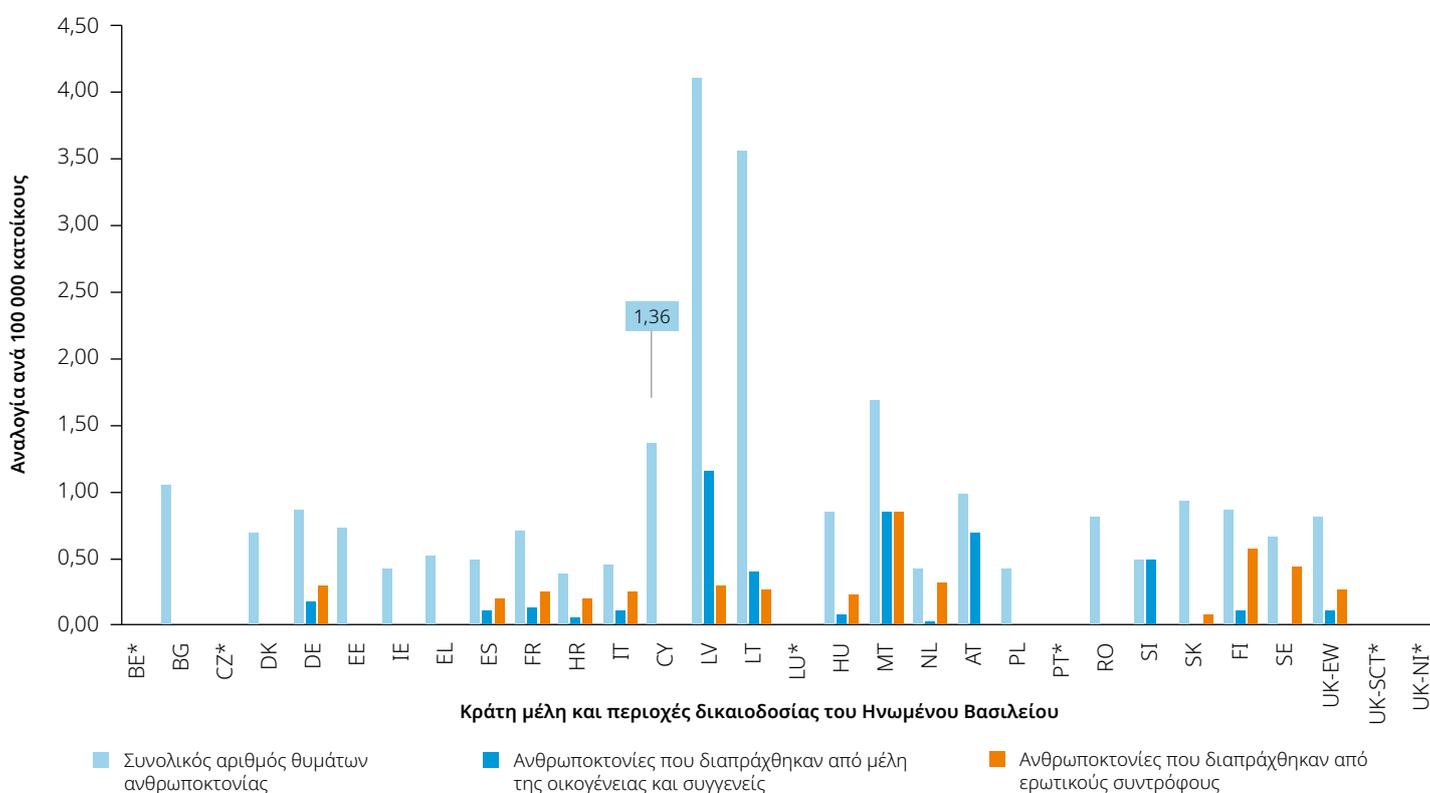
(*) Οι πληροφορίες σχετικά με την αυτοκτονία του δράστη και τη δολοφονία παιδιών και άλλων μελών της οικογένειας διατίθενται επίσης κατόπιν αιτήματος.

Ανθρωποκτονίες με θύματα γυναίκες ή/και κορίτσια στα κράτη μέλη της ΕΕ και στο Ηνωμένο Βασίλειο (Eurostat)

Σε επίπεδο ΕΕ, και βασιζόμενη στην ICCS, η Eurostat συλλέγει στοιχεία σχετικά με τις ανθρωποκτονίες από πρόθεση που έχουν θύματα γυναίκες ή/και κορίτσια, εστιάζοντας σε ανθρωποκτονίες που διαπράχθηκαν από ερωτικό σύντροφο ή μέλη της οικογένειας και οι οποίες αναλύονται ανά ηλικία, φύλο και σε σχέση με τον δράστη. Τα στοιχεία της Eurostat που παρουσιάζονται στο Σχήμα 1 αποκαλύπτουν ότι το 2018 η ανα-

λογία των ανθρωποκτονιών με θύματα γυναίκες ή/και κορίτσια στην Κύπρο ήταν 1,36 ανά 100 000 κατοίκους. Πρόκειται για την τέταρτη υψηλότερη αναλογία μεταξύ των 24 κρατών μελών για τα οποία υπάρχουν διαθέσιμες πληροφορίες και του Ηνωμένου Βασιλείου. Τα ποσοστά ανθρωποκτονιών που διαπράχθηκαν από μέλη της οικογένειας και συγγενείς και από ερωτικούς συντρόφους στην Κύπρο δεν είναι γνωστά.

Σχήμα 1: Αναλογία γυναικών ή/και κοριτσιών θυμάτων ανθρωποκτονιών από πρόθεση στα κράτη μέλη της ΕΕ και στο Ηνωμένο Βασίλειο (2018)

(*) Δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία.

Σημείωση: UK-EW, Αγγλία και Ουαλία, Ηνωμένο Βασίλειο· UK-NI, Βόρεια Ιρλανδία, Ηνωμένο Βασίλειο· UK-SCT, Σκωτία, Ηνωμένο Βασίλειο.
Πηγή: Eurostat.

Πληροφορίες σχετικά με τα δεδομένα

Η Eurostat δημοσιεύει στοιχεία για την εγκληματικότητα και την ποινική δικαιοσύνη σε τακτική βάση. Οι ανθρωποκτονίες από πρόθεση καταγράφονται από την αστυνομία σε κάθε κράτος μέλος και στο Ηνωμένο Βασίλειο. Δεν είναι δυνατόν να συλλεχθούν πληροφορίες για τα κίνητρα ανθρωποκτονιών που σχετίζονται με το φύλο, για το φύλο του δράστη ή την ηλικία του μέσω αυτής της βάσης δεδομένων. Συνεπώς, δεν είναι δυνατή η παροχή σαφών στοιχείων σχετικά με τις γυναικοκτονίες.

Τα στοιχεία από το 2008 και έπειτα βασίζονται στην κοινή συλλογή δεδομένων της Eurostat και του UNODC. Σε αυτή τη βάση δεδομένων, η ανθρωποκτονία ταξινομείται σύμφωνα με την ICCS.

Τα στοιχεία είναι διαθέσιμα στον ιστότοπο της Eurostat (https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/crim_hom_vrel/default/table?lang=en).

Κύρια πορίσματα

- Η Κύπρος δεν διαθέτει νομικό ορισμό για τη γυναικοκτονία. Ωστόσο, ο δράστης μπορεί να διωχθεί για δολοφονία, ανθρωποκτονία ή φόνο εξαιτίας πρόκλησης.
- Υπάρχει ένα κύριο θεσμικό όργανο που ενημερώνει τη συλλογή διοικητικών δεδομένων σχετικά με γυναίκες ή/και κορίτσια θύματα ανθρωποκτονίας στην Κύπρο. Ωστόσο, δεν πραγματοποιείται συλλογή στοιχείων για τις γυναικοκτονίες. Υπάρχουν μη κυβερνητικοί οργανισμοί που συλλέγουν ανεπίσημα στοιχεία.
- Το EIGE συγκέντρωσε στοιχεία σχετικά με γυναίκες ή/και κορίτσια θύματα ανθρωποκτονίας και γυναικοκτονίας από ερωτικό σύντροφο για την περίοδο 2014-2018. Ωστόσο, τα στοιχεία που είναι διαθέσιμα στην Κύπρο αφορούν μόνο

Συστάσεις

Η συλλογή σαφών και συγκρίσιμων στοιχείων για τις γυναικοκτονίες από την αστυνομία και τη δικαιοσύνη σε όλα τα κράτη μέλη συμβάλλει στη διεύρυνση της γνώσης και βελτιώνει την αντίδραση για την αποτροπή της γυναικοκτονίας⁽¹⁷⁾. Συνεπώς, είναι σημαντικό:

- να αναπτυχθεί ένας ορισμός της γυναικοκτονίας για τη συλλογή στατιστικών δεδομένων, προκειμένου να αντικατοπτρίζονται οι συγκεκριμένες συνθήκες που σχετίζονται με τη δολοφονία γυναικών·
- να εφαρμοστεί μια διαδικασία συνεχούς συλλογής δεδομένων·
- να καθιερωθεί η εμπεριστατωμένη συλλογή δεδομένων, με την προσθήκη μεταβλητών σημαντικών για τον εντοπισμό βασικών πτυχών της γυναικοκτονίας, όπως αυτές που περιγράφουν το πλαίσιο και τις περιστάσεις της δολοφονίας, το κίνητρο που σχετίζεται με το φύλο και τα χαρακτηριστικά του θύματος και του δράστη, με σκοπό τη συστη-

ματοποίηση και εναρμόνιση της συλλογής δεδομένων για στατιστική χρήση·

- να διασταυρώνονται οι μεταβλητές του θύματος και οι μεταβλητές του δράστη και να αναλύονται μέσω διατομεακής προσέγγισης
- να λαμβάνεται μέριμνα ώστε η έμφυλη διάσταση των στοιχείων ανθρωποκτονίας να καθίσταται εμφανής.

Συστάσεις για τη συλλογή στοιχείων για τις γυναικοκτονίες στην Κύπρο

Για τον εμπλουτισμό του δείκτη του EIGE για τις γυναικοκτονίες (δείκτης 9) και για να βελτιωθεί η κατανόηση της γυναικοκτονίας από ερωτικό σύντροφο, συστήνεται να συλλέγονται πληροφορίες σχετικά με το φύλο του θύματος και τη σχέση μεταξύ του θύματος και του δράστη, προκειμένου να είναι δυνατή η διαφοροποίηση των ερωτικών συντρόφων από άλλες σχέσεις που εμπίπτουν στο οικογενειακό περιβάλλον⁽¹⁸⁾.

Το παρόν ενημερωτικό δελτίο βασίζεται στις πληροφορίες της μελέτης του EIGE με τίτλο «Advancing administrative data collection on intimate partner violence and gender-related killings of women» (Πρωτόκληση της συλλογής διοικητικών δεδομένων για τη συντροφική βία και τις δολοφονίες γυναικών που σχετίζονται με το φύλο) (2021) και προετοιμάστηκε από την Ένωση προάσπισης των δικαιωμάτων των γυναικών (UMAR). Για περισσότερες πληροφορίες, επισκεφθείτε την ιστοσελίδα <https://eige.europa.eu/gender-based-violence/femicide>.

⁽¹⁵⁾ <http://eof.cut.ac.cy>

⁽¹⁶⁾ Kousta, C., Kofou, E. και Zorba, A. (2019), «Femicide in Greek-Cypriot and Turkish-Cypriot communities in Cyprus: a pilot study», *Women's Studies International Forum*, τόμος 77, σ. 102-294, doi:10.1016/j.wsif.2019.102294.

⁽¹⁷⁾ Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων (2018), *Recommendations to improve data collection on intimate partner violence by the police and justice sectors - Cyprus* (Συστάσεις για τη βελτίωση της συλλογής δεδομένων σχετικά με τη βία κατά των γυναικών), EIGE, Βίλνιους Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων (2017), *Recommendations for the EU to improve data collection on violence against women* (Συστάσεις προς την ΕΕ για τη βελτίωση της συλλογής δεδομένων σχετικά με τη βία κατά των γυναικών), EIGE, Βίλνιους Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων (2021), *EIGE's indicators on intimate partner violence, rape and femicide: Recommendations to improve data quality, availability and comparability* (Δείκτες του EIGE για τη συντροφική βία, τον βιασμό και τη γυναικοκτονία: Συστάσεις για τη βελτίωση της ποιότητας των στοιχείων, της διαθεσιμότητας και της συγκρισιμότητας), EIGE, Βίλνιους.

⁽¹⁸⁾ Δείκτης 9 της βάσης στατιστικών δεδομένων για τα φύλα (https://eige.europa.eu/gender-statistics/dgs/indicator/genvio_int_adm_ipv_ipv_indic_9/metadata).

Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων

Το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων (EIGE) είναι το κέντρο γνώσεων της ΕΕ για την ισότητα των φύλων. Το EIGE στηρίζει τους υπευθύνους χάραξης πολιτικής και όλα τα ενδιαφερόμενα θεσμικά όργανα στις προσπάθειές τους να καταστήσουν πραγματικότητα την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών για όλους τους Ευρωπαίους πολίτες παρέχοντάς τους συγκεκριμένη εμπειρογνομωσύνη και συγκρίσιμα και αξιόπιστα στοιχεία για την ισότητα των φύλων στην Ευρώπη.

© Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων, 2022

Επιτρέπεται η αναπαραγωγή υπό την προϋπόθεση ότι αναφέρεται η πηγή.

Στοιχεία επικοινωνίας

<http://eige.europa.eu/>

[facebook.com/eige.europa.eu](https://www.facebook.com/eige.europa.eu)

EIGE (@eige_eu) / Twitter

[youtube.com/user/eurogender](https://www.youtube.com/user/eurogender)

<https://www.linkedin.com/company/eige>

eige.sec@eige.europa.eu

+370 52157444